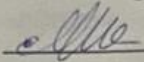


МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА  
Кафедра української та іноземних мов

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

Гарант освітньої програми

 Михайло ШЕМЯКІН  
« 01 » Вересня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**«УКРАЇНСЬКА МОВА»**

**Освітній рівень:** початковий (короткий цикл) рівень вищої освіти

**Галузь знань:** 19 «Архітектура та будівництво»

**Спеціальність:** 193 «Геодезія та землеустрій»

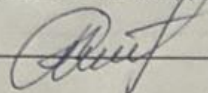
**Освітня програма:** «Геодезія та землеустрій»

**Факультет:** лісового і садово-паркового господарства

Умань – 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова» для здобувачів початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» освітньої програми «Геодезія та землеустрій». – Умань: Уманський НУС, 2022. – 13 с.

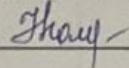
Розробник: викладач кафедри української та іноземних мов

 Лариса СУЛІМА

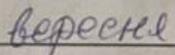
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української та іноземних мов

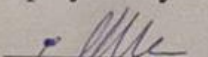
Протокол № 1 від 15 серпня 2022 р.

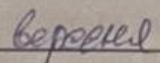
Завідувач кафедри української та іноземних мов

к. пед. н., доцент  Наталія КОМІСАРЕНКО  
« 15 » серпня 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією  
факультету лісового і садово-паркового господарства

Протокол від « 01 »  2022 р. № 1

Голова науково-методичної комісії факультету лісового і садово-паркового господарства к. с.-г. н., доцент  Михайло ШЕМЯКІН

« 01 »  2022 р.

© Уманський НУС, 2022

© Суліма Л.В., 2022

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	<i>Галузь знань:</i> 19 «Архітектура та будівництво»	<i>Обов'язкова</i>
Модулів – 2	<i>Спеціальність:</i> 193 «Геодезія та землеустрій»	<b>Рік підготовки:</b>
Змістових модулів – 4		1- й
Загальна кількість годин – 90		<b>Семестр</b>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	<i>Освітній рівень:</i> Початковий (короткий цикл) рівень вищої освіти  <i>Освітня програма:</i> «Геодезія та землеустрій»	1- й
		<b>Лекції</b>
		20 год.
		<b>Практичні</b>
		24 год.
		<b>Самостійна робота</b>
		56 год.
<b>Вид контролю</b>		
		Залік

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%):  
 для денної форми навчання – 33,3 : 66,7;  
 для заочної форми навчання – 11,1 : 88,9.

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета навчальної дисципліни** є підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному рівні; активізація та поглиблення знань граматики, лексики, фразеології та синтаксису сучасної ділової мови; розвиток та вдосконалення вмінь і навичок роботи з текстами наукового та офіційно-ділового стилю в межах сфери професійного спрямування.

**Зміст дисципліни:** основні закони стилістики, орфографії, морфології, пунктуації; застосування цих знань на практиці.

**Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти.**

Дисципліна «Українська мова» є однією з обов'язкових у схемі підготовки майбутніх фахівців. Вона є фундаментальною та базується на теоретичних і практичних знаннях студентів, отриманих в загальноосвітніх навчальних закладах під час вивчення української мови.

**Завданням курсу є набуття таких компетентностей:**

*інтегральної:*

- здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні питання професійної діяльності у галузі геодезії та землеустрою або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується певною невизначеністю умов;

*загальні:*

- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях(ЗК 1);
- здатність спілкуватися рідною мовою як усно так і письмово (ЗК 3);
- здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання впродовж життя (ЗК 6 );
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями;

*програмні результати навчання:*

- використовувати усно і письмово технічну українську мову та вміти спілкуватися іноземною мовою (англійською) у колі фахівців з геодезії та землеустрою (ПРН 1);

### **3. Програма навчальної дисципліни**

#### **Модуль I. Українська мова – мова професійного спілкування.**

##### **Змістовий модуль 1. Українська літературна мова як основа професійного мовлення. Орфографія.**

**Тема 1.** Основні ознаки української літературної мови. Функції мови. Орфографічні норми сучасної української мови.

**Тема 2.** Стильова диференціація української мови.

##### **Змістовий модуль 2. Лексичні норми мови професійного спілкування. Фразеологія.**

**Тема 3.** Лексикологія, лексикографія та фразеологія у професійному спілкуванні.

**Тема 4.** Лексика наукового та офіційно-ділового стилів.

##### **Модульний тест.**

#### **Модуль II. Документ - основний вид писемного ділового мовлення**

##### **Змістовий модуль 3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Морфологія.**

**Тема 5.** Документ – основний вид ділового мовлення. Види документів, класифікація. Особливості використання іменника.

**Тема 6.** Загальні вимоги до оформлення ділових документів. Особливості використання числівника та прикметника у професійному спілкуванні.

**Тема 7.** Документи щодо особового складу. Особливості використання дієслова та службових частин мови.

##### **Змістовий модуль 4. Синтаксичні норми мови професійного спілкування.**

**Тема 8.** Синтаксис ділових паперів. Інформаційно-довідкові документи.

**Тема 9.** Пунктуаційна норма. Пунктограми у простому реченні.

**Тема 10.** Синтаксична норма складного речення.

##### **Модульний тест**

#### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	Усього	у тому числі				Усього	л	п	с.р.
о		л	п	Інд.	с.р.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<b>Модуль 1. Українська мова – мова професійного спілкування</b>									
<b>Змістовий модуль 1. Українська літературна мова як основа професійного спілкування. Орфографія</b>									
Тема 1. Основні ознаки української літературної мови. Функції мови. Орфографічні норми української мови	12	2	2		8	-	-	-	-
Тема 2. Стильова диференціація сучасної української мови	10	2	2		6	-	-	-	-
<b>Разом за змістовим модулем 1</b>	<b>22</b>	<b>4</b>	<b>4</b>		<b>14</b>	-	-	-	-
<b>Змістовий модуль 2. Лексичні норми мови професійного спілкування. Фразеологія</b>									
Тема 3. Лексикологія, лексикографія та фразеологія у професійному спілкуванні	10	2	2		6	-	-	-	-
Тема 4. Лексика офіційно-ділового та наукового стилів. <b>Модульний тест</b>	10	2	2		6	-	-	-	-
<b>Разом за змістовим модулем 2</b>	<b>20</b>	<b>4</b>	<b>4</b>		<b>12</b>	-	-	-	-
<b>Усього годин за I модуль</b>	<b>42</b>	<b>8</b>	<b>8</b>		<b>26</b>	-	-	-	-
<b>Модуль 2. Документ - основний вид писемного ділового мовлення</b>									
<b>Змістовий модуль 3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Морфологія</b>									
Тема 5. Документ – основний вид ділового мовлення. Види документів, класифікація. Особливості використання іменника	10	2	2		6	-	-	-	-
Тема 6. Загальні вимоги до оформлення ділових документів. Особливості використання числівника та прикметника у професійному спілкуванні	12	2	4		6	-	-	-	-
Тема 7. Документи щодо особового складу. Особливості використання службових частин мови	10	2	2		6	-	-	-	-
<b>Разом за змістовим модулем 3</b>	<b>32</b>	<b>6</b>	<b>8</b>		<b>18</b>	-	-	-	-
<b>Змістовий модуль 4. Синтаксичні норми мови професійного спілкування</b>									
Тема 8. Синтаксис ділових паперів Інформаційно-довідкові документи	8	2	2		4	-	-	-	-
Тема 9. Пунктуаційна норма. Пунктограми в простому реченні	8	2	2		4	-	-	-	-
Тема 10. Синтаксична норма складного речення. <b>Модульний тест</b>	10	2	4		4	-	-	-	-
<b>Разом за змістовим модулем 4</b>	<b>26</b>	<b>6</b>	<b>8</b>		<b>12</b>	-	-	-	-
<b>Усього годин за II модуль</b>	<b>58</b>	<b>12</b>	<b>16</b>		<b>30</b>	-	-	-	-
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>20</b>	<b>24</b>		<b>56</b>	-	-	-	-

## 5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<b>Змістовий модуль 1. Літературна мова. Орфографія.</b>		
1.	Роль і значення мови в суспільному житті. Функції мови. Правопис префіксів, суфіксів, апострофа, м'якого знака, великої літери.	2
2.	Стили сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Правопис складних слів, географічних назв, іншомовних слів.	2
<b>Змістовий модуль 2. Лексикологія та фразеологія.</b>		
3	Стилістична диференціація української лексики. Синоніми, пароніми.	2
4	Фразеологія у діловому мовленні. Лексикографія. Модульний тест.	2
<b>Змістовий модуль 3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Морфологія.</b>		
5	Особливості використання іменника у професійному спілкуванні.	2
6	Особливості використання прикметника у професійному спілкуванні.	2
7	Особливості використання числівника у професійному спілкуванні.	2
8	Особливості використання службових частин мови у професійному спілкуванні (сполучник, прислівник, частка)	2
<b>Змістовий модуль Синтаксичні норми мови професійного спілкування</b>		
9	Синтаксис усного і писемного мовлення: синтаксичні особливості ділових паперів.	2
10	Скорочування слів і словосполучень у ділових паперах.	2
11	Синтаксис і пунктуація простого речення: однорідні члени речення, звертання, вставні конструкції, відокремлені члени речення.	2
12	Синтаксис і пунктуація складного речення. Пряма і непряма мова. Модульний тест.	2
	<b>Усього</b>	<b>24</b>

## 6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Написати твір-роздум на тему: «Мова – душа народу» Велика літера у власних назвах, наголос. Виконати вправи.	8
2.	Основні стилі української мови. Підготувати доповіді/ презентацію.	4
3	Складні випадки відмінювання прізвищ, імен та імен по батькові. Виконати вправи.	4
4	Культура усного професійного мовлення. Підготувати план бесіди/виступу на довільну тему. Правопис слів іншомовного походження. Виконати вправи.	4
5	Стилістична диференціація української лексики. Синоніми, пароніми. Підготувати реферат.	4
6	Фразеологія у діловому мовленні. Лексикографія. Підготувати презентацію. Виконати вправи.	2
7	Лексика офіційно-ділового та наукового стилів. Підготувати презентацію.	4
8	Скласти документи: автобіографія, заява, характеристика, резюме	4
9	Відмінювання іменників II відміни, правопис складних іменників. Виконати вправи.	2
10	Відмінювання числівника, зв'язок числівника з іменником. Виконати вправи.	2
11	Особливості використання прикметників у ділових паперах. Підготувати презентацію/доповідь.	4
12	Складні випадки керування у службових документах. Прислівник по. Виконати вправи.	2
13	Правопис часток, сполучників, прийменників. Виконати вправи.	2
14	Синтаксичні особливості ділових паперів. Підготувати презентацію/доповідь.	2
15	Скорочування слів і словосполучень у ділових паперах. Виконати вправи.	2
16	Розділові знаки у складнопідрядних та складносурядних реченнях. Виконати вправи.	2
17	Відокремлені члени речення. Пряма і непряма мова. Виконати вправи. Вставні і вставлені конструкції. Виконати вправи.	4
	<b>Усього</b>	<b>56</b>



## **7. Методи навчання**

Українська мова як дисципліна загальноосвітнього гуманітарного циклу посідає важливе місце у формуванні особистості фахівця. Особливого значення в умовах ринкової економіки і входження України в ЄС набуває практичне володіння випускниками вузів українською мовою як засобом спілкування. Професійна спрямованість курсу української мови сприяє поглибленню знань студентів з обраного фаху, опанування ними такого рівня знань, навичок і вмінь, який забезпечить необхідну комунікацію у сферах професійного спілкування в усній та письмовій формах.

Широко використовуються бінарні, інтегровані методи навчання: наочно-ілюстративний метод; наочно-проблемний; наочно-практичний.

Активно впроваджуються інтерактивні методи навчання у професійній підготовці студентів (робота в малих групах, дискусії, презентації, кейс-метод, ділові та рольові ігри тощо), які необхідні для формування навичок soft skills, спрямованих на розширення особистісних та професійних компетенцій таких як: креативність, інтелектуальний розвиток, критичне мислення, комунікабельність, уміння працювати в команді. Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп'ютерних навчальних програм різного призначення та створює інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін і взаємодії між учасниками. Дистанційне навчання в УНУС здійснюється відповідно до положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва».

Для забезпечення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в УНУС і використовується система управління навчанням Moodle. У разі запровадження карантинних або інших обмежень з метою забезпечення життя та здоров'я учасників освітнього процесу проводяться відеоконференції у форматі лекцій або семінарів. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

## **8. Методи контролю**

Оцінювання знань студентів проводиться під час контрольних заходів. Контрольні заходи включають поточний (модульний) та підсумковий контроль.

Поточний (модульний) контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного (модульного) контролю здійснюється за такими формами: самооцінювання; завдання на вибір правильної відповіді із декількох можливих; оцінювання за участь у практичних заняттях, обговореннях; письмова робота; усні відповіді на заняттях; контрольні роботи; тести.

### 9. Розподіл балів, які отримують студенти при формі контролю «залік»

Кількість балів за модуль	Поточний (модульний контроль)											Сума	
	Модуль I - 40					Модуль II - 60							
Змістовий модуль	ЗМ1		ЗМ 2		МК	ЗМ 3			ЗМ4		МК	100	
Теми	T1	T2	T3	T4	10	T5	T6	T7	T8	T9	T10		10
Кількість балів	10	10	5	5		10	10	10	10	10	5		

### 10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
82-89	<b>B</b>	добре	
74-81	<b>C</b>		
64-73	<b>D</b>	задовільно	
60-63	<b>E</b>		
35-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

## 11. Методичне забезпечення

1. Мовчан Л.В., Каричковська С.П. Українська мова: навчально-методичний посібник для студентів негуманітарного профілю». Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 54 с.
2. Мовчан Л. В. Українська мова: методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи з курсу «Українська мова» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 101 «Екологія». Умань: ВПЦ «Візаві». 2021. 24 с.
3. Мовчан Л. В. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Українська мова» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання. Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. 80 с.

## 12. Рекомендована література

### Базова

1. Авраменко О.О., Яковенко Л.В., Шийка В.Я Ділове спілкування: Івано-Франківськ, «Лілея НВ», 2015. 160 с.
2. Гриценко Т.Б. Українська мова за професійним спрямуванням. К.: Центр учбової літ., 2019. 622 с.
3. Дедушно А.В., Сизоненко Н.М. Українська мова за професійним спрямуванням: практикум для здобувачів вищої освіти. К.: Ліра-К, 2019. 240 с.
4. Крашеннікова Т.В., Поповський А.М., Руколянська Н.В. Українська мова (за професійним спрямуванням). Дніпропетровськ: Вид. «Середняк Т.К.», 2015. 330 с.
5. Линчак І.М., Матвеева Г.В. Українська мова (за професійним спрямуванням) (в туризмі): Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. 330 с.
6. Пентиліук М.І. Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та культура мовлення. К.: Центр учбової літ., 2019. 220 с.
7. Плотницька І. М Ділова українська мова. К.: ЦУЛ, 2017. 256 с.
8. Погиба Л.Г., Грибіниченко Т.О., Голіченко Л.М., Кавера Н.В. Практикум з української мови за професійним спрямуванням. К.: Кондор, 2014. 296 с.
9. Караман С.О., Корпусь О.А., Тихоша В.І. Українська мова за професійним спрямуванням. К.: Літера ЛТД, 2013. 544 с.
10. Черемська О. С. , В. Г. Сухенко Українська мова (за професійним спрямуванням). Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 436 с.
11. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням. 5-те видання, випр і доп. К.: Алерта, 2019. 640 с.
12. Шевчук С. В. Українське професійне мовлення. К.: Алерта, 2011. 248 с.
13. Український правопис (новий): офіційний текст. К. : Видавничий дім «Кондор», 2019. 284 с.

### Допоміжна

1. Афанасьєва Л.І., Іліаді О.І. Українська мова за професійним спрямуванням: методичні рекомендації для студентів факультету педагогіки та психології. Ч. І. Кропивницький, 2016. 84 с.
2. Глущик С. В., Дияк О. В., Шевчук С. В. Сучасні ділові папери. К.: А.С.К., 2003. 400 с.
3. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення. Вінниця: Нова книга, 2003. 472 с.
4. Гуць М.В., Олійник І.Г., Ющук І.П. Українська мова у професійному спілкуванні. К.: Міжнародна агенція «ВеeZone», 2004. 336 с.
5. Мовчан Л. В. Сучасний погляд на якість вищої освіти в Україні. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля*: Серія «Педагогіка і психологія», 2017. №1(13). С. 32-38.
6. Мовчан Л.В., Комісаренко Н.О., Каричковська С.П., Чучмій І.І. Основні характеристики забезпечення якості освіти (польський досвід). *Інноваційна педагогіка*. Вип. 21. Т.2. Херсон: Вид. дім «Гельветика», 2020. С. 28-33.
7. Українська мова: енциклопедія. Редкол. В.М. Русанівський, О.О. Тараненко, М.П. Зяблюк та ін. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.
8. Українсько-російський словник наукової термінології. За заг. ред. Л. О. Симоненко. К.: Знання, 2004. 540 с.
9. Шевчук С.В. Російсько-український словник ділового мовлення. К.: Вища шк., 2008. 487 с.
10. Lazariiev, O., Fernos, Yu., Movchan, L., Komisarenko N., Tymchuk, S., Neshchadym, L. (2019). Definition of a Process of Forming Professional Communicative Competence of the Future Agrarian Experts. *Vision 2025: Education Excellence and Management Innovations through Sustainable Economic Competitive Advantage. Proceedings of the 34-th IBIMA Conf. 13–14 Nov. 2019*. Editor: Khalid S. Soliman. Madrid, Spain. P. 11099–11107.
11. Lazariiev O. Movchan L. The competence approach in teaching the second foreign language at non-linguistic university. *Вісник Черкаського національного університету: «Педагогічні науки»*. Черкаси: ЧНУ, 2018. Вип. 7. С. 3-12.
12. Neshchadym, L., Lazariiev, O., Fernos, Yu., Komisarenko, N., Movchan, L., Tymchuk, S. (2019). Methods for Monitoring and Analysis of the Holidaymakers` Free Time in Tourism / Liudmyla Neshchadym and others. *Education Excellence and Innovation Management through Vision 2020*. Editor: Khalid S. Soliman. *Proceedings of the 33-th IBIMA Conf. 10–11 Apr. 2019*. Granada, Spain. P. 7077–7081.

### **13. Інформаційні ресурси**

1. Експрес-уроки Олександра Авраменка. URL: <http://xn--80aafnzkijm.xn--j1amh/11/12>
2. Наукова бібліотека. Академічна доброчесність. URL: <https://msu.edu.ua/library/akademichna-dobrochesnist/>
3. Українське ділове мовлення: бізнес спілкування. URL: <http://www.dilovamova.com/>.
4. Українська енциклопедія. URL: <http://www.uapedia.com.ua/?p=664>
5. Мова документів. Українська мова. Каталог для студентів. URL: [http://helpstudenty.at.ua/publ/katalog\\_dlja\\_studenta/ukrainskij\\_jazyk/mova\\_dokumentiv/19-1-0-453](http://helpstudenty.at.ua/publ/katalog_dlja_studenta/ukrainskij_jazyk/mova_dokumentiv/19-1-0-453)
6. Правопис української мови. URL: <http://www.madslinger.com/mova/pravopys-2007/>.
7. Лекції з української мови. URL: <http://bokov.net.ua/index.php?pages=1&act=3&id=12997>.

### **14. Зміни у робочій програмі на 2022-2023 навчальний рік**

Відповідно до навчального плану внесено зміни в структуру дисципліни та доповнено список рекомендованої літератури.